
Maria
l'indesitjable

A son nét, una dona li explica la seva infantesa als camps d'internement francesos després d'haver fugit de l'Espanya franquista
— un relat íntim entre exili, silenci i transmissió.

SINOPSI

L'any 1939, la Maria només té 7 anys quan fuig precipitadament del seu país natal. La caiguda de Barcelona i la victòria de les tropes franquistes obliguen centenars de milers de republicans a emprendre el camí de l'exili.

Creua la frontera de nit i es refugia a França. Lluny de ser ben rebuda, és internada amb els seus, considerats com a «indesitjables», en camps on passarà cinc anys darrere dels filats d'Argelers, Sant Cebrià, Ribesaltes, Gurs...

Vuitanta anys més tard, el seu nét es proposa recollir la seva paraula. Aleshores, ella explica la seva infantesa als camps: el dia a dia, la por, el rebuig de la seva mare, el sentiment d'abandonament. Ell la porta als llocs on havia estat privada de la seva llibertat, reunint quatre generacions en aquest viatge familiar i singular.

Entre memòria íntima i història col·lectiva, **Maria l'indesitjable** explora una vida marcada per l'exili i el rebuig, però també per l'esperança i la transmissió.

NOTA D'INTENCIONS

Aquesta pel·lícula neix d'un desig antic.

De petit sempre vaig estar molt unit a la meva àvia. Li feia preguntes constantment, sobre tot. Va ser a mi, quan encara era molt jove, a qui va parlar per primera vegada de la seva experiència als camps d'internament francesos. Després de dècades de silenci, la seva veu es va anar obrint a poc a poc.

Més endavant va dedicar una gran part de la seva vida a donar testimoni a les escoles, davant d'alumnes de totes les edats. Transmetre la seva història s'havia convertit en una necessitat per a ella. Per la meva banda, durant molt de temps vaig conservar la idea de fer algun dia alguna cosa amb aquest testimoni. El naixement dels meus fills ho va canviar tot: va fer néixer en mi la urgència de no deixar desaparèixer aquesta memòria.

Al principi no imaginava fer una pel·lícula. Només pensava a realitzar un vídeo per a la família, en la continuïtat dels muntatges que faig cada any a partir de les nostres imatges personals. Un objecte íntim destinat als nostres éssers estimats.

Vaig començar a filmar la Maria l'any 2021. Durant hores d'entrevistes, va explicar la seva infància amb precisió, força i, de vegades, humor. Ben aviat es va imposar la idea d'anar més enllà: tornar amb ella als llocs de la seva història.

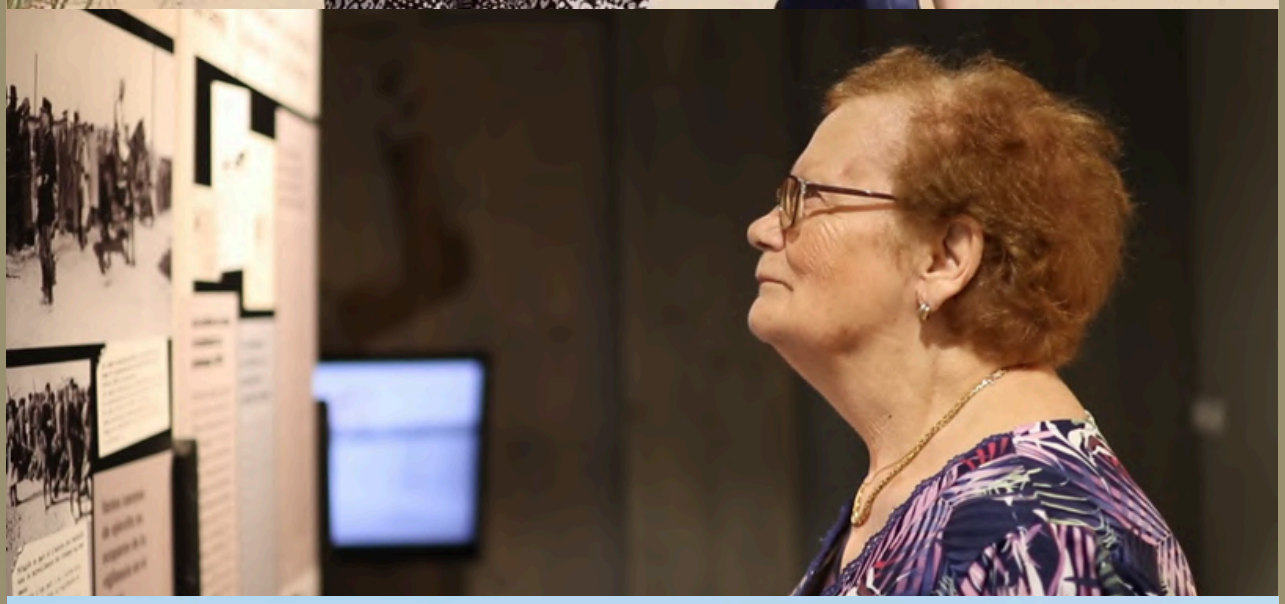
Vam fer aquest viatge junts: la Maria, la seva filla (la meva mare), els meus fills i jo. Quatre generacions reunides per recórrer els llocs on havia estat internada de petita. Aquest viatge familiar i històric, a través de l'espai i del temps, va donar una nova dimensió al seu relat.

Durant aquesta llarga fase de muntatge, la pel·lícula va canviar de naturalesa. Quan el rodatge va començar, la Maria encara hi era per explicar la seva pròpia història. La seva desaparició sobtada durant l'elaboració del documental va transformar profundament el projecte. Allò que havia de quedar com un document familiar es va convertir en la responsabilitat de preservar una veu que havia esdevingut irreemplaçable.

La força evocadora de l'exili, la singularitat del recorregut de la Maria, però també allò universal que explica, em van fer comprendre que seria una llàstima reservar un testimoni així només a l'àmbit familiar. La pel·lícula es va convertir aleshores en una manera de prolongar la tasca de transmissió a la qual havia dedicat una gran part de la seva vida.

A través d'aquestes imatges, la seva veu, els seus gestos i la seva presència continuen existint. Aquesta pel·lícula és un intent de transmissió, un gest de memòria i una manera de continuar allò que ella havia començat.

Ruta
del Exilio

POSADA EN ESCENA

He buscat anar a l'essencial, per no trair la paraula de la Maria mitjançant efectes o artificis de posada en escena. La pel·lícula es basa en un dispositiu voluntàriament senzill: entrevistes filmades a casa seva, amb dos angles de càmera, que permeten captar alhora la continuïtat del seu relat i els matisos de les seves emocions. A aquests moments d'intimitat s'hi entrellacen imatges filmades amb càmera en mà durant els nostres desplaçaments pels llocs de la seva història. Aquestes seqüències, més lliures, inscriuen la seva paraula en el present, en els paisatges que va travessar de petita.

En paral·lel, vaig obrir els arxius familiars i vaig recórrer a documentació històrica per completar el seu relat i situar-lo en el seu context.

M'ha semblat essencial oferir a l'espectador alguns punts de referència, per permetre-li comprendre els reptes històrics que travessen la seva història personal. Així, la pel·lícula està puntuada per alguns incisos en veu en off, acompanyats d'imatges d'arxiu i documents d'època. Aquests elements no pretenen convertir la pel·lícula en un documental d'història. No sóc historiador. M'he basat en el treball dels historiadors per proposar claus de comprensió, sense que mai prevalguessin sobre la paraula de la Maria.

He volgut construir imatges airejades, lluminoses, que deixessin espai i alè. Aquesta elecció contrasta amb la duresa del que ella explica: una infantesa marcada pel tancament, la por i la carència. Per a mi es tractava de no tancar mai el seu relat en una posada en escena feixuga, sinó, al contrari, de crear les condicions per a una escolta.
Volia mostrar la Maria tal com és: humana, directa, de vegades divertida, sempre sincera. Un dispositiu senzill, per deixar existir plenament una paraula que, durant molt de temps, no havia tingut lloc.

MARIA

Maria Baqué —nascuda Bagaria— va néixer a Barcelona el 1931.

El 1939, a l'edat de 7 anys, va fugir de l'Espanya franquista i va ser internada en diversos camps del sud de França, on va créixer darrere dels filats. Després de la guerra, va reconstruir la seva vida a França i va fundar una família.

Més tard dedicaria una gran part de la seva vida a donar testimoni, especialment davant de les generacions més joves, per transmetre la història de l'exili republicà espanyol.

El seu recorregut, alhora singular i emblemàtic, constitueix avui una memòria essencial de la Retirada.

REALITZACIÓ

Clément Bastie té 35 anys i és pare de tres fills petits. És professor agregat de biologia i geologia i actualment ensenya ciències de la vida i de la Terra en un institut.

La seva relació amb la seva àvia, la Maria, sempre va ser singular. Tot i que ella havia mantingut durant molt de temps el silenci sobre la seva infantesa als camps d'internement, va ser a ell a qui es va confiar per primera vegada. Després va prosseguir aquest treball de memòria durant més de vint anys, donant testimoni a escoles, col·legis i instituts.

Aquest vincle íntim, així com el lloc particular que ocupava en aquesta transmissió, van portar en Clément Bastie a emprendre aquest documental, inicialment concebut com una pel·lícula familiar.

Autodidacta en realització i muntatge, va autoproduir i realitzar **Maria l'indesitjable** en el seu temps lliure, en paral·lel al seu treball com a professor.

Aquesta primera pel·lícula s'inscriu en una voluntat de transmissió, entre memòria familiar i història col·lectiva.

INFORMACIONS TÈCNIQUES

TÍTOL
MARIA L'INDESITJABLE

REALITZACIÓ, IMATGE, MUNTATGE
CLÉMENT BASTIE

ASSISTENT DE REALITZACIÓ
MOTION DESIGN
JOACHIM THIBAULT

MÚSIQUES
ANTOINE DECROP
SHON

GÈNERE
DOCUMENTAL

DURADA
76 MINUTS

ANY DE PRODUCCIÓ
2026

LLENGÜES
FRANCÈS

VERSIONS SUBTITULADES DISPONIBLES
FR /ES /CA /EN

FORMAT D'IMATGE
HD 1920 X 1080 – 16:9

SO
ESTÈREO

CONTACTE

Clément Bastie

clement.bastie@gmail.com

06 88 40 69 62

Nota confidencial destinada als programadors i programadores

La pel·lícula conté un gir narratiu important relacionat amb la desaparició de la Maria durant el procés de creació del documental. Aquest element atorga a la pel·lícula una dimensió emocional particular, però el realitzador desitja preservar el seu descobriment per al públic. Per això es demana, en la mesura del possible, no revelar-ho en sinopsis, presentacions públiques ni materials de comunicació.